

Державний
АРХІВ
Житомирської
області

State
ARCHIVES
of Zhytomyr region

• *Директор архіву,
кандидат історичних
наук Igor Rafalskyi*

• *Director of Archives,
Candidate of Science
in History Igor Rafalskyi*

• *Учитальній залі*
• *In the reading room*

Архів – це дім, у стінах якого живе історія. Є такий будинок і в Житомирі, відомий як Державний архів Житомирської області. Він – один з найбільших серед обласних архівів України як за обсягом документальних матеріалів, так їх "географією". У фондах архіву зберігаються матеріали з історії не лише Житомирської, а й Рівненської, Волинської, Хмельницької, Тернопільської, Київської, Вінницької областей, які входять до історичних регіонів Волині, Поділля та Київ-

Archives are the building where the history is living. There is such a building in Zhytomyr and it is known as the State Archives of Zhytomyr Oblast, one of the largest among regional archives of Ukraine as to the documentary materials and their «geography» as well. The Archives special collections contain records not only of Zhytomyr Oblast history but also those of Rivne, Volyn, Khmelnytskyi, Ternopil, Kyiv, Vinnytsia oblasts which are included in historical regions of Volyn, Podillia and Kyiv. There

щини. Є також документи про населені пункти республіки Молдова.

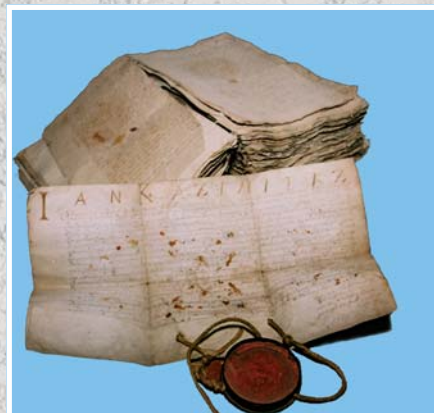
Історія архівної справи на Волині починається з 1794 року, коли генерал-губернатор Т. Тутолмін створив першу в краї архівну установу – наукову комісію для розбору архівних справ і книг в судах та магістратах Волині. І хоча її діяльність носила здебільшого практичну мету, завдяки їй було виявлено, зібрано та систематизовано значну кількість актових джерел XVI-XVII ст. Частина з них і досі є складовою частиною Національного архівного фонду України. У 40-х роках XIX ст. на Волині активно працювала Київська археографічна комісія, члени якої розшукували старовинні документи в архівах державних установ, поміщицьких маєтків тощо. Зібрані матеріали лягли в основу створеного у 1852 році Київського центрального архіву давніх актів.

У травні 1893 року в Житомирі відкрито Волинське єпархіальне давньосховище, яке стало одним з найбільших на Волині зібранням пам'яток старовини, зокрема, рукописів та архівних документів. Завідував давньосховищем один з найактивніших діячів краєзнавчого руху – Орест Фотинський. Завдяки його зусиллям фонди постійно поповнювалися стародруками, рукописами, унікальними документами.

are also records about populated areas in Moldova.

The history of the archival science in Volyn started in 1794 when the Governor-general Tymofiy Tutolmin created the first archival establishment in our land – the scientific archival commission to sort out files and books in Volyn courts and magistrates. Although its activity was mostly practical, thanks to it, significant files dated back to the 16th – 17th centuries were revealed, collected and systematized. Some of them are the constituent part of the National Archival Fund of Ukraine. In the 1840s Kyiv archeographical commission was looking for ancient documents in archives of state establishments, landowners estates, etc. The collected materials formed the basis of Kyiv central archives of ancient documents which was organized in 1852.

In May 1893 in Zhytomyr the Volyn eparchial storage was opened and it became the largest in Volyn regarding collected ancient monuments, specifically manuscripts and archival documents. Orest Fotynskyi, one of the most active figures in the regional ethnographic movement was the head of the storage. Thanks to his efforts special collections were con-

• Унікальні документи XVII ст.

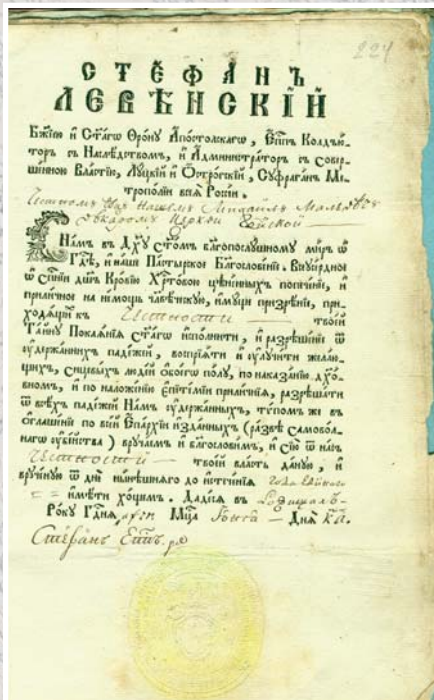
• Unique documents dated back to 17th century

• Начальник відділу інформації та використання документів
Лариса Мироненко
• Head of information and documents use department
Larysa Mironenko

• Заступник директора архіву
Ніна Савченко
• Deputy Director Nina Savchenko

Загалом же, на державно-му рівні архівні справи у Волинській губернії не надавалися особливого значення. Централізованої системи, яка б здійснювала контроль за комплектуванням та збереженням документів, не існувало. Відомчі архіви адміністративних установ, підприємств та громадських організацій зберігалися, здебільшого, у неналежних умовах – на горищах та у підвалах, часто розкрадалися або просто знищувалися "за непотрібністю", губилися під час перевезення з місця на місце. Великих втрат архіви Волині зазнали під час Першої світової та Громадянської воєн. Значна частина цінних документів загинула в евакуації та внаслідок бойових дій. Лише у Житомирі протягом 1918-1920 років влада змінювалася понад 15 разів. Приміщення, де зберігалися архіви, ніким не охоронялися, старі документи розкрадалися або використовувалися як канцелярський матеріал.

Проте, й у ті важкі часи здійснювалися певні заходи по збереженню архівів. 13 травня 1919 року створено Волинський губернський комітет з охорони пам'яток мистецтва та старовини, при якому діяла архівна секція на чолі з Орестом Фотинським. Секція займалася збором та охороною архівних документів, експертизою цінності тощо. Тоді ж Волинський гу-

tinually enriched with manuscripts, typescripts, unique documents.

On the whole the archival affairs were not attached great importance to at the state level in Volyn province. There was no centralized system that would control the collecting and keeping of documents. The departmental archives of administrative establishments, enterprises and social organizations were mainly kept in poor conditions – in attics and basements; very often they were plundered or simply annihilated as «unnecessary» or were lost during transportation from place to place. Great losses of Volyn archives occurred during the First World and Civil wars. The significant number of valuable documents were lost in evacuation and as a result of military operations. During 1918-1920 alone the power in Zhytomyr was changing more than 15 times. Nobody guarded the buildings where the archives were stored, old documents were being stolen or used as office material.

But even in those hard days certain measures to preserve archives were taken. On the 13th of May 1919 the Volyn province committee on protection of art monuments and relics to the past was created, where the archival section headed by O.Fotynskyi was working. The section collected and guarded archival documents, carried out their examination, etc. At the time Volyn province revolutionary committee declared that ar-

бернський революційний комітет оголосив архіви під охороною і заборонив знищувати їх без особливого дозволу.

Власне ж історія Державного архіву Житомирської області розпочинається з 1922 року. Саме тоді наказом Волинського губвиконкому № 32 від 12 червня створено Волинське губернське архів-

чиви must be under protection and forbade to annihilate them without special permission.

Actually, the history of the State Archives of Zhytomyr oblast started in 1922. Exactly then Volyn Province Archival Department was established by the order of Volyn Province Executive Committee No 32 of April 12. In 1923 the establish-

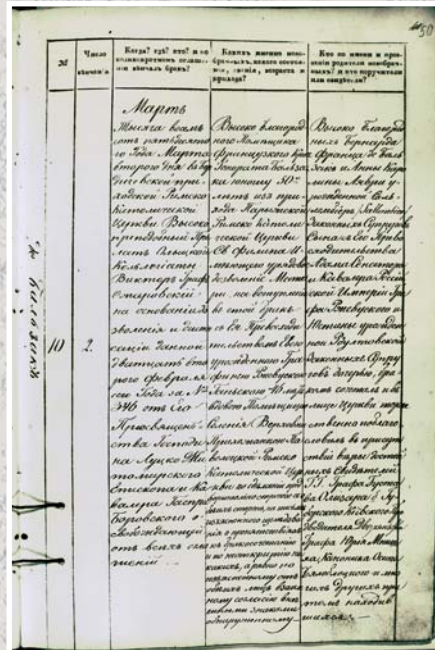
не управління (Губарх). У 1923 році установу розміщено у будинку колишньої Волинської духовної консисторії на сучасній вул. Перемоги 17, де вона розміщувалась протягом семи десятиліть. Очолив Губарх все той же Орест Оксентійович Фотинський. На початку 20-х років головним завданням житомирських архівістів була концентрація розпоросених матеріалів, їх облік та систематизація. Вже на 1 серпня

ment was situated in 17 Peremoga Street, (the name of nowadays), in the former building of Volyn consistory where it functioned for 7 decades. The above-mentioned Orest Fotynskyi headed the Province Archival Department. At the beginning of the 1920s the concentration of scattered materials, their registration and systematization were the main task for Zhytomyr archivists. As of August 1, 1925 more than 600 thousand files were preserved in the storages.

- Відділ інформації та використання документів
- Publishing and information department

- Метрика про шлюб Оноре де-Бальзака
- Record of Honore de-Balzak marriage

• *Заступник директора – головний охоронець фондів Наталія Шимченко (ліворуч) і начальник відділу зберігання, обліку та довідкового апарату Наталія Корнатовська вивчають стан іудейської Тори*

• *Deputy Director – main curator of special collections Nataliya Shymchenko (left) and Nataliya Kornatovska, head of registration and reference department are investigating the condition of Tora*

1925 року у сховищах Губарху налічувалося понад 600 тисяч одиниць зберігання.

31 серпня 1925 року Волинський губарх реорганізовано в Окружне архівне управління. Наприкінці 20-х років в архіві значно активізувалася науково-дослідницька робота. Головним організатором і натхненником якої був вчений-архівіст Володимир Гнатюк. За його ініціативою 1928 року започатковано мережу добровільних архівних кореспондентів, у 1930 році створено історико-археографічний кабінет.

Складним періодом для житомирського архіву були 30-ті роки ХХ століття. В цей час діяльність установи спрямовувалась на обслуговування державної пропагандистської машини. Наукова діяльність полягала головним чином у вивченні історії більшовицької партії та Жовтневої революції.

Та найбільшим випробуванням для архіву стала Велика Вітчизняна війна. За два з половиною роки окупації Житомирський обласний архів втратив 358 тис. справ, у тому числі понад 200 фондів повністю. У перші повоєнні роки здійснювалась робота по розбиранню архівних матеріалів, що знаходились у розсіпу, їх упорядкуванню та систематизації.

Головною подією для житомирських архівістів стало спорудження нового примі-

On the 31st of August, 1925 Volyn Province Archival Department was reorganized into the District Archival Department. At the end of the 1920s the scientific and research work appreciably increased. The archival scientist Volodymyr Gnatiuk was its main organizer and inspirer. On his initiative the voluntary archival correspondent network marked its beginning in 1928 and the historical and archaeographical office was created in 1930.

The 1930s were very difficult for Zhytomyr archives. During that period the establishment work was directed to serving the state propaganda machine. The scientific work on the whole was based on studying the history of the bolshevik party and October revolution.

But the Second World War was the hardest test for the archives. During two and a half years of Nazi occupation Zhytomyr Oblast Archives lost 358 thousand files, including 200 special collections completely. In the first post-war years the archives sorting, regulation and systematization work was carried out. The main event for Zhytomyr archivists was the erection of a new building in 1992.

In its repositories and repositories of the former Communist Party Archives 1426792 files united in 9201 special collections are preserved.

The limiting dates of documents are 1795-2007. In some special collections there are records dated from the end of

шення у 1992 році. В його архівосховищах (разом із колишнім партархівом) зберігається 1426 792 од.зб., що об'єднані у 9201 фонд.

Крайні дати документів – 1795 – 2007 рр. У ряді фондів зберігаються документи кінця XVI – початку XVIII ст. Загальна кількість виявлених документів цього періоду становить понад 600 од. Серед них – привілей на дворянство, виданий 1603 року Королем Польським і Великим Князем Литовським Сигізмундом Овруцьким боярам Невмержицьким. Значний інтерес становлять також справи про дворянське походження родів Виговських та Тетер, документи з автографами польських королів від Сигізмунда I до Станіслава-Августа, патенти підписані відомим діячем польського національно-визвольного руху Тадеушем Костюшко, датовані 1794 роком, актові документи та інвентарі маєтків XVIII ст. тощо.

В архіві зберігаються унікальні документи, пов'язані з іменами видатних діячів української та світової науки і культури, політиків, державотворців. Це зокрема, метричний запис про вінчання Оноре де Бальзака, метрики про народження Володимира Короленка, Лесі Українки, Максима Рильського, Івана Огієнка, Олега Ольжича (О. Кандиби), Івана Фещенка-Чопівського, Сергія Корольова та багатьох інших.

- **Метричні книги XVIII століття**
- **Registers of births dated back to 18th century nn**

the 16th to the beginning of the 18th centuries.

In total more than 600 units of this period are found. The oldest record dated back to 1603 is the privilege of nobility given to Ovruch grandees Nevmerzhytskys by the Lithuanian Grand Duke Sigismund. The greatest interest is shown for the files about the nobility of Vygovskyi and Teterya families, the files with autographs of the Polish kings starting from Sigismund the First up to Stanislav-August, the patents given and signed by the famous figure of the Polish national liberation struggle Tadeush Kostyushko dated back to 1794, the deeds and inventories of estates and many other documents.

- **В архівосховищі**
- **In the repository**

- **Панорама історичної частини міста Житомира з 11-го поверху архіву**
- **View of the historical part of Zhytomyr from the 11th floor of the Archives**

Дорядянський період представлений документами органів адміністративного управління та державних установ Волинської губернії кінця XVIII – поч. XX ст., судових органів, установ Міністерства державного майна, землевпорядкування.

У фондах Волинської казенної палати, податкових інспекторів, губернського та повітових казначейств, губернського акцизного управління, Житомирських відділень державного та комерційних банків, Волинського відділення селянського поземельного банку відклались матеріали фінансово-податкових установ Волині.

Документи з історії розвитку народної освіти на Во-

Unique documents connected with the names of famous figures in the Ukrainian and world science and culture, politicians are preserved in the archives. Specifically, these records are about the marriage of Honore de-Balzac, about the birth of Volodymyr Korolenko, Lesia Ukrainka, Maxym Rylskyi, Ivan Ogiyenko, Oleg Olzhych, (O.Kandyba), Ivan Feshchenko-Chopivskyi, Sergiy Korolyov and a lot of others.

The significant amount of pre-Soviet archival documents are contained in the documents of administrative government bodies and state establishments of Volyn province from the end of the 18th to the beginning of the 20th century, judicial bodies, establishments of the Ministry of State Property and those

ліні містять фонди: Дирекції народних училищ Волинської губернії, гімназій, учительських семінарій, рабинського училища та єврейського учительського інституту, губернської єврейської училищної комісії, комерційного та землемірного училищ, земської школи фельдшерів, міських та вище-початкових училищ, Волинської єпархіальної училищної ради та ін.

Історію релігійних конфесій на Волині розкривають фонди Волинської православної, Луцько-Житомирської католицької та Білорусько-Литовської уніатської консисторій, канцелярій єпархіального архієрея та католицького кафедрального капітулу, окремих церков, костьолів,

of land-tenure regulations system.

The materials of Volyn finance and tax establishments are preserved in the special collection of the revenue department, tax inspectors, regional and provincial treasuries, excise department, Zhytomyr departments of the State Bank and those of commercial banks, Volyn department of the rural land bank.

The records concerning the history of the public education development are in the following special collections: Superintendent of Volyn province public schools, grammar schools, colleges, teachers' seminaries, Jewish college and Jewish teachers' institute, the province Jewish school commission, commercial and land-surveyors' col-

- Родовід баронів де-Шодуар, вчених та громадських діячів Волині
- Family register of de-Chaudoir barons, Volyn scholars and public figures

- Біля фотодокументальної виставки "З історії Житомира"
- Near photo-exhibition "Historical Zhytomyr"

- За вивченням родоводу...
- Researching family roots

монастирів, єврейських релігійних громад. Фонд Генерального візитатора монастирів та костелів Луцько-Житомирської єпархії містить візитні описи католицьких релігійних установ Волині кінця XVIII – першої половини XIX ст. Виявлено близько

400 персональних документів уніатського духовенства Правобережної України (1748 – 1795 рр.).

Період українських національно-визвольних змагань 1917 – 1920 рр. висвітлений у фондах Волинського губернського комісара, Житомирського міського виконавчого комітету ради об'єднаних громадських організацій, Волинського губернського земельного комітету, окружної комісії у справах про вибори до установчих зборів, губернського старости, губернської державної варті, Житомирської повітової тимчасової земельно-ліквідаційної комісії.

Документи радянського періоду представлені фондами місцевих органів державної влади та управління, юстиції, суду, прокуратури, військових установ.

Зберігаються фонди установ і підприємств промисло-

lege, the school of doctor's assistants, municipal and high primary colleges, Volyn eparchial council, etc.

The history of the clerical confessions in Volyn is reflected in the special collections of Volyn Orthodox, Lutsk-Zhytomyr Catholic and Bilorus-Lithuanian Union (Uniya) consistories, chanceries of the eparchial bishop and Catholic cathedral chapter, separate churches, cathedrals, monasteries, Jewish religious societies. The special collection of the General Inspector of monasteries and Catholic churches of Lutsk-Zhytomyr eparchia contains visit descriptions of Catholic religious institutions from the end of the 18th to the beginning of the 19th century. More than 400 units of the personal documentation of the Right-bank Ukraine's Uniat clergy (1748-1795) has been revealed.

The period of the Ukrainian national liberation struggle of 1917-1920 is reflected in the special collection of Volyn province commissar, the town executive committee of the council of social organizations, Volyn province land committee, district commission for elections to the constituent assembly, of the province head, state security guards, Zhytomyr district temporary land liquidation commission.

The documents of the Soviet period are represented by the special collections of local government bodies, prosecuting, judicial and military estab-

вості, сільського та лісового господарства.

Розвиток народної освіти та культури висвітлений у фондах Волинського губернського, окружних, міських, районних відділів та інспектур народної освіти, середніх та вищих учбових закладів, установ професійної освіти та робітфаків, архівів, музеїв, філармоній, театрів.

Матеріали з історії охорони здоров'я, соціального забезпечення населення зосереджені у фондах губернської та окружних інспектур, обласного відділу охорони здоров'я, лікарень, шпиталів та інших лікувальних закладів.

Особливе місце у фондах архіву займають документи періоду нацистської окупації (1941 – 1944 рр.). Серед розсекречених матеріалів – фонди Житомирського генерал-комісаріату, гебітскомісаріатів, міських, районних та сільських управ, Житомирських кримінальної та поліції порядку, Центрального бюро реєстрації фольксдойчів. У фонді Житомирської обласної управи зберігаються матеріали перепису населення області, проведеного у вересні 1941 р.

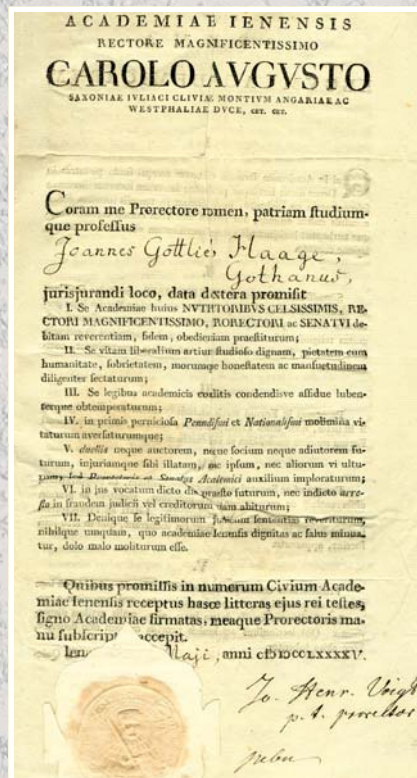
У фондах особового походження зберігаються документи відомих громадських діячів і меценатів Волині родини баронів де-Шодуар, губернатора О Кутайсова, історика, краєзнавця, архівіста П. Абрамовича, видатного укра-

lishments. Besides, the special collections of establishments and enterprises of industry, agriculture and forestry are also preserved.

The development of public education and culture is reflected in the special collections of Volyn province, district, municipal, regional departments and inspectorates of the public education, secondary and higher educational institutions, professional training establishments, archives, museums, Philharmonic Societies, theatres.

The materials concerning medicine and health protection, social security of inhabitants are contained in the special collections of province and district inspectorates, oblast department of health protection, hospitals, military hospitals and other medical establishments.

The documents of the Nazi occupation period (1941-1944) take a significant place in the archival special collections. The declassified materials are in the special collections of Zhytomyr General commissariat, hybescommisariats, municipal district and rural bodies, Zhytomyr criminal investigation department and police of order, Central bureau of “folks-deutch” regis-

- Відділ забезпечення фізичної збереженості документів.
- Physical preservation department

- **З.М. Барановська перевіряє страховий фонд архіву**
- **Zoya Baranovska is checking the insurance fund of the Archives**

їнського ботаніка та мандрівника, президента ВУАН В. Липського.

В архіві зберігаються також фотодокументи за 1906-2007 рр. (18672 од.зб.). Найбільший інтерес серед них становлять розділи: "Будівництво, архітектура" та "Міста і населені пункти", що містять репродукції та оригінали фотознімків міст Житомира, Бердичева, Новоград-Волинського тощо, окремих споруд та архітектурних пам'яток, серії малюнків художника Сестро де-Лаутарікена, на яких зображено Житомир 80-х років XIX ст. Серед фотодокументів радянського періоду зберігаються унікальні знімки Житомира та ряду міст області 20 – 30-х років XX ст., і повоєнної відбудови 50 – 60-х років.

Провідне місце серед фонодokumentів в фонодokumentах за 1960 – 2001 рр. (377 од.зб.) займають аудіо записи на космічну тематику. Зокрема, спогади про видатного вченого та конструктора С. Корольова, його матері М. Баланіної-Корольової та льотчика-космонавта О. Леонова на відкритті пам'ятника Корольову у м. Житомирі (1972),

tration. The materials of the census conducted by the Nazi occupation bodies in September 1941.

As to the special collection of the personal origin, the most interesting are documents about famous public figures and Maecenas-baron de-Chaudoir's family, Governor O.P. Kutaysov, historian, regional ethnographer, archivist P.N. Abramovych, Ukrainian well-known botanist and traveler, President of VUAN V.I. Lypskyi.

The archives also have photo documents over the period of 1906-2007 (18672 units). The utmost interest is shown for the sections of «Building, architecture» and «Towns and populated areas» containing reproductions and original photos of the towns such as Zhytomyr, Berdychiv, Novograd-Volynskiy, separate buildings and architectural relics, series of drawings by the painter Sestro de-Lautariken in which Zhytomyr of the 1980s is portrayed. As to the photo documents of the Soviet period the unique photos of Zhytomyr and other oblast towns of the 1920-1930s and those of the post-war rebuilding of the 1950-1960s are preserved in the archives.

Records related to cosmos subjects are the main audio documents of 1960-2001 (177 units). Among them are recollections about famous scientist and designer S.P. Korolyov by his mother M.M. Balanina-Korolyova and the space pilot O. Leonov when the monument

записи "Корольовських читань" у Житомирському державному музеї космонавтики (1977), привітання житомирянам з нагоди Дня космонавтики від екіпажу орбітальної станції "Союз II Т" (1984).

Збірку кіно та відео документів (68 од.зб.) за 1943 – 2006 рр. представлено аматорськими стрічками, які присвячені ювілейним датам, екологічним проблемам, подіям культурно-мистецького життя області. Серед них кінохроніки: "Партизани загону Маликова", "Партизани загону Сабурова", "Визволення Малина", кінофільми: "Донька Прометея", до 100-річчя з дня народження Л. Українки (1971), "Відкриття пам'ятника С.П. Корольову у м. Житомирі (1972), "Зона болю нашого" – фільм про райони Житомирської області, що постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

У науково-довідковій бібліотечі, що налічує 7279 томів, зберігається політична, історична, законодавча, краєзнавча література, енциклопедії, словники, довідники адміністративно-територіального поділу, путівники. Крім того, в бібліотечі є 2827 річних підшивок газет та 7547 номерів журналів.

Для довідкової роботи, з метою захисту прав і задоволення соціальних потреб громадян, використовуються фонди виконкомів Житомирської обласної, міських,

to Korolyov was being unveiled (1972), records of «Korolyov readings» in Zhytomyr State Space Museum (1977), the greeting to Zhytomyr residents on the occasion of Cosmonautics Day from the «Soyuz II T» spaceship crew (1984).

The collection of film and video documents of 1943-2006, (68 units) is represented by amateur films dedicated to anniversaries, ecological problems, events of culture and art life of the oblast. Among them are the newsreels «Partisan detachment of Malikov», «Partisan detachment of Saburov», «Liberation of Malyn», the films «Prometheus' daughter», on the celebration of 100th anniversary of L.Ukrainka's birthday (1971), «Unveiling the monument to S.P. Korolyov in Zhytomyr» (1972), «Zone of our pain» - a film about the districts in Zhytomyr oblast which suffered from the accident at Chernobyl atomic power station.

In the scientific and reference library of the Archives that comprises 7279 books, political, historical, legislative, ethnographical literature, encyclopedias, dictionaries, reference books of administrative and territorial division, guidebooks are stored. Besides, there are 2827 annual newspaper and 7547 journal files.

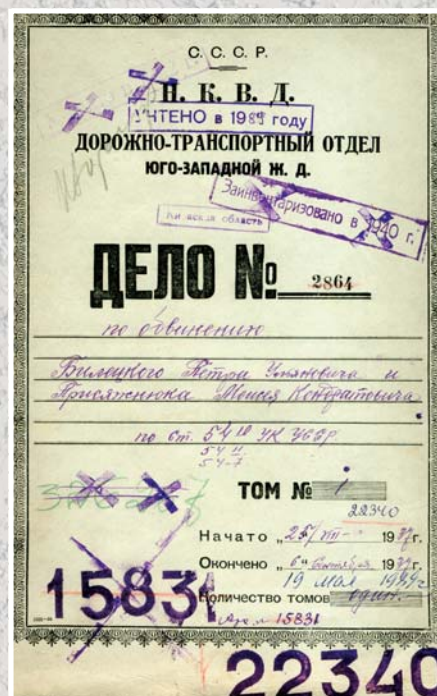
The special collection of the executive committees of oblast,

• Головний спеціаліст, керівник режимно-секретної служби Н.М. Біловола за розсекречуванням документів

• Nadiya Bilovol, main specialist, head of regime and secret service is declassifying documents

• Одна з тисяч розсекречених справ
• One of thousands of declassified files

- *В бібліотеці архіву*
- *In the Archives library*

- *Працівники відділу формування Національного архівного фонду та діловодства*
- *Staff of formation of National Archives Fund and office work department*

районних, селищних та сільських рад народних депутатів, колгоспів, радгоспів, сільськогосподарських артілей, Житомирської обласної комісії по обліку збитків завданих німецько-фашистськими загарбниками в період Великої Вітчизняної війни 1941 – 45 рр. У фонді відділу репатріації облвиконкому, фонді Управління СБУ в Житомирській області (архівно-слідчі справи на репресованих, фільтраційні справи на громадян, які перебували на примусових роботах в Німеччині під час Другої світової війни), обласного, міських та районних комітетів КП(б)У, в яких зокрема, зберігаються документи про голодомор в Україні 1932 – 33 рр., та ЛКСМУ, фонди обласних, міських, районних установ, організацій, промислових та сільськогосподарських підприємств.

Враховуючи зростаючий інтерес істориків, краєзнавців, дослідників до минулого нашого краю та великою кількістю запитів, звернень громадян, установ, організацій, здійснено реконструкцію і розширення читальної зали. В ньому щорічно працюють з документами сотні користувачів не тільки з України, а й з близького та далекого зарубіжжя, використовуючи у своїх дослідженнях науково-довідковий апарат: описи, покажчики, каталоги, картотеки, комп'ютерні бази даних.

municipal, district, settlement and village Soviets of People's Deputies, collective and state farms, agricultural cooperatives, Zhytomyr oblast commission for the calculation of the losses caused by fascist occupants during the period of the Great Patriotic War of 1941-1945, repatriation department of the oblast executive committee, Department of Security Service of Ukraine in Zhytomyr oblast (archival units of issue of the citizens subjected to the repressions, filtration records for the citizens forcedly taken to Germany for labour during World War II), oblast, municipal and district committees of the CPU, in which documents about starvation in Ukraine in 1932-1933 are represented and used for reference to defend rights and satisfy social requirements of citizens, including documents of Komsomol authorities, oblast, municipal, district establishments, organizations, enterprises of industry and agriculture.

Taking into consideration the increasing interest of historians and region ethnographers to the past of our land and a great number of requests, applications of inhabitants, establishments, organizations the reading room of the Archives has been reconstructed and extended. Annually several thousands of researchers not only from Ukraine but also from other countries work there using the system of scientific reference (indexes, lists, catalogues, card indexes, computer

Іншими важливими напрямками використання документів є підготовка виставок до знаменних та пам'ятних дат, підготовка радіо-телепередач та публікацій у періодичній пресі, проведення екскурсій, шкільних уроків.

Працівники архіву беруть участь у наукових та краєзнавчих конференціях, публікуються у книгах та збірниках. Зокрема, у 2007 році вийшов друком довідник "Адміністративно-територіальний устрій Житомирщини 1795-2006 рр."

Сьогодні працівники архіву роблять все можливе для того, аби кожна людина пересвідчилась у тому, що архів – це не стоси старих документів, вкритих шаром пилу, які лежать на полицях, а творча наукова установа, основні функції якої – формування, збереження та дослідження документальної спадщини України.

databases) in their research.

Another important direction of the record usage is the preparation of exhibitions dedicated to remarkable dates, radio and TV programs, publications in the periodical media, excursions, school lessons.

The Archives workers participate in scientific and local lore conferences, perform publishing activities. In 2007 the reference book «Administrative and territorial division of Zhytomyr region in 1795-2006» based on the documents of the Archives was published.

Today the Archives staff do all their best to convince every person that the archives are not just old documents on the shelves covered with dust but a creative, scientific establishment, the main function of which is formation, preservation and studies of the documentary legacy of Ukraine.

• *Працівники відділу фінансово-економічної та організаційно-кадрової роботи*
 • *Staff of finance and personnel department*

Адреса: вул. Охрімова Гора, 2/20, м. Житомир, 10003;
телефон: 42-48-00; тел./факс 42-60-61;
E-mail: arhiv-zt@ukrpost.ua;
транспорт: тролейбус №№ 2, 3 (зупинка вул. Ольжича);
час роботи: понеділок - четвер 9:00-18:00,
 п'ятниця 9:00 – 16:45; обідня перерва – 13:00-13:45;
читальний зал: понеділок – четвер 9:30-17:00, п'ятниця 9:30-15:45
директор: Рафальський Ігор Олексійович – 42-48-00
заступники директора:
 Савченко Ніна Михайлівна – 42-47-42;
 Шимченко Наталія Григорівна – 42-47-99

- *На 4-й стор. обкладинки вміщено фотознімки будівель і окремих частин Житомира, в яких знаходився архів*
- *On page 4 – photos of buildings and parts of Zhytomyr in which the Archives were located*

Державний архів Житомирської області (проспект).
 Автори-упорядники
**Ігор Рафальський, Ніна Савченко,
 Любов Светлова, Руслан Кондратюк.**
 Фотознімки та макет
Георгія Мокрицького.

Житомир, видавництво "Волинь", 2007.
 Надруковано в друкарні ПП Філінський.
 70x84/16. Т. 1000.

